SK SaPA
Slovenská komora sestier
a pôrodných asistentiek

TLAČOVÁ SPRÁVA

Brusel, Bratislava 12. máj 2025

Zdravotnícki pracovníci v EÚ: Potrebujeme politický záväzok, konkrétne kroky EÚ – a potrebujeme ich TERAZ!

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek ako členská organizácie Európskej federácie sestier (EFN) plne podporuje varovanie EFN: sestry po celej Európe i vo svete dosahujú hranice svojich možností. Mnohé z nich už opúšťajú ošetrovateľskú profesiu, ba dokonca celý zdravotnícky sektor. Dôvodom sú dlhodobé politické škrty, ktoré ponechali sestry v prvej línii vyčerpané, bez podpory a v podmienkach, ktoré ohrozujú kvalitu a bezpečnosť starostlivosti. Vysoké pracovné zaťaženie, nedostatok personálu, každodenné riziko násilia a emočné vyčerpanie vedú k hromadnému odchodu z profesie. Ak sa nič nezmení, podľa údajov Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) dosiahne celosvetový **nedostatok sestier do roku 2030 až 13 miliónov**. EFN preto vyzýva inštitúcie Európskej únie, aby prestali skrývať nečinnosť za zásadu subsidiarity a začali konať. Potrebujeme vybudovať zdravotnícky systém, v ktorom budú sestry pracovať dobrovoľne a s hrdosťou – **bez obetovania vlastného zdravia a duševnej pohody.**

Potrebujeme konkrétne opatrenia, nie ďalšie správy a odporúčania

Napriek desiatkam výskumov a projektov financovaných z fondov EÚ sa realita v teréne nemení. Vznikajú nové publikácie, modely zvyšovania kvalifikácie, analýzy dopadu digitalizácie či opatrenia na podporu duševného zdravia. No napriek miliardám investovaných prostriedkov **nemajú tieto výstupy žiadny dopad na každodennú prácu sestier**.

Pre EFN je tento stav **neprijateľný**. **Potrebujeme okamžité a konkrétne opatrenia, ktoré budú mať priamy vplyv na pracovné podmienky v zdravotníctve.**

Európska komisia: Začíname správne, ale potrebujeme oveľa viac

Európska komisia podnikla niekoľko dôležitých krokov: napríklad spoločnú akciu EU4Health pre plánovanie zdravotníckej pracovnej sily, projekt BeWell na rozvoj digitálnych a zelených zručností, či iniciatívu WHO zameranú na mentorstvo a bezpečné personálne normy pre sestry. Pozitívne je, že tému zdravotníckych pracovníkov reflektujú aj správy Európskeho semestra. No tieto iniciatívy **stále nestačia.**

EFN preto vyzýva Európsku komisiu na:

- prijatie **legislatívy o minimálnych normách bezpečného personálneho obsadenia,**
- zavedenie princípu **nulovej tolerancie voči násiliu na zdravotníkoch.**

Tieto opatrenia spadajú pod rámec **ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci (OSH)**, v ktorom už existuje vyše 20 samostatných smerníc. **Zdravotnícke povolania si zaslúžia rovnakú úroveň ochrany.**

Argument subsidiarity v tomto prípade **neobstojí** – legislatíva o minimálnom počte zdravotníckeho personálu existuje už v 21 členských štátoch. **Ide len o harmonizáciu toho, čo už funguje.**

Európsky parlament: INI správa ako nástroj skutočnej zmeny

Výbory EMPL a SANT pripravujú **vlastnú iniciatívnu správu (INI)** o nedostatku zdravotníckej pracovnej sily. EFN spolu s partnermi (CPME a PGEU) v spoločnom vyhlásení presadzujú princíp **3R²: Recruitment, Resilience, Recovery and Resilience** – nábor, odolnosť a obnova.

Táto správa predstavuje jedinečnú príležitosť presadiť konkrétne opatrenia, ktoré **budú mať priamy dopad na pracovné podmienky v praxi.** Parlament musí upustiť od nekonečných odporúčaní a zamerať sa na konkrétne zmeny, ktoré posilnia európsku zdravotnícku pracovnú silu.

Rada EÚ: Politické priority musia zodpovedať realite sestier

EFN zároveň vyzýva budúce predsedníctva Rady EÚ – najmä Dánsko, Cyprus a Írsko – aby zaradili **bezpečné personálne normy, ochranu pred násilím a podporu zdravotníckych pracovníkov** medzi svoje hlavné priority.

Závery Rady EÚ, hoci dôležité, majú **len minimálny dopad na každodennú prácu sestier.** Rada a jej členovia preto musia ísť ďalej a **investovať do zdravotníckej pracovnej sily ako súčasti bezpečnostnej a krízovej pripravenosti EÚ.** Zdravotná starostlivosť je integrálnou súčasťou obrany a civilnej ochrany. **Naša pripravenosť na krízy závisí od odolnosti a pripravenosti sestier.**

Kontakt pre médiá:
EFN – European Federation of Nurses Associations
Avenue de Cortenbergh 89, 1000 Brussels, Belgium
info@efn.eu | www.efnweb.be